

AFDRACHTVERMINDERING ONDERWIJS OMGEZET IN SUBSIDIEREGELING

VREES VOOR MINDER BESCHIKBAARHEID LEERWERKPLAATSEN

Werkgevers die leerwerkplaatsen aanbieden moeten vanaf 1 januari 2014 een subsidie aanvragen om de opleidingskosten te dekken. Met de start van het nieuwe jaar wordt de Wet vermindering afdracht loonbelasting (WVA) voor het onderwijsdeel omgezet in de Subsidieregeling praktijkleren. Werkgevers vrezen een administratieve rompslomp en beraden zich op het aanbod van leerwerkplaatsen.

Tekst: Noortje van Dorp

Een budgettair onbeheersbare regeling, zo noemt het ministerie van OCW de huidige afdrachtvermindering voor het bekostigen van leerwerkplaatsen voor leerlingen, studenten en werknemers. "In een periode van amper vijf jaar tijd is het budgettair beslag van de regeling verdubbeld", zo laat minister Jet Bussemaker weten in een brief. Beleidsonderzoeksbureau Regioplan concludeerde in 2012 dat de huidige regeling, een fiscale aftrekpost, te weinig toegevoegde waarde oplevert. onder andere doordat de Belastingdienst niet goed kan controleren of de leerwerkplaatsen waarvoor de afdrachtvermindering wordt geclaimd de juiste onderwijskwaliteit hebben. Daarnaast zouden diverse adviesbureaus de onderwijsafdrachtvermindering ook actief 'verkopen'.

Maar de kracht van het beroepsonderwijs ligt volgens de minister wel in een hechte samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. Door het combineren van leren en werken krijg je volgens Bussemaker niet alleen praktisch ingestelde (toekomstige) werknemers, maar kunnen bedrijven ook beschikken over beter opgeleid personeel. De reden waarom het kabinet werkgevers wil blijven steunen in het aanbieden en mogelijk maken van leerwerkplaatsen. Alleen dan nu op een andere manier: door de Wet vermindering afdracht loonbelasting (WVA) voor het onderwijsdeel om te zetten in de Subsidieregeling praktijkleren (zie kader).

Gehalveerd

De omzetting van een fiscale aftrekpost naar een subsidieregeling betekent een grote verandering voor werkgevers, en misschien wel een financiële strop. Werkgeversorganisatie VNO-NCW is er niet blij mee. "Niet

alleen wordt in tijden van een moeilijke economie het budget van 400 miljoen naar 205 miljoen euro gehalveerd, bedrijven moeten nu ook veel langer wachten op hun geld en ze weten niet eens hoeveel ze krijgen", reageert secretaris Gertrud van Erp. "Een toenemend oneigenlijk gebruik veroordelen wij ook, maar waarom moet je daar iedereen voor straffen? Er zijn fiscale regelingen waarbij je wel de controle kunt houden." Eenzelfde reactie heeft Arnold van Duijn, relatie manager *financial services* bij Vapro, opleider van operators. "Als ik bij klanten kom en het verhaal uitleg dan schrikken ze ervan. Ze schrikken vooral van de administratieve ellende die aan de nieuwe subsidieregeling vastzit. Het bewaren van stukken voor een aantal jaren, het aftekenen van praktijkboeken, de urenverantwoording." Dat er misbruik van de regeling is gemaakt, klopt volgens Van Duijn. "Tegelijkertijd kun je wel vraagtekens zetten bij wat onrechtmatig gebruik is. De Belastingdienst houdt er nogal een behouden visie op na wat onderwijs is en wat niet. De onderwijswetgeving tot 1 juli 2012 moet naar mijn mening breder worden uitgelegd dan de Belastingdienst doet. Op dit moment is de Belastingdienst in het land controles aan het uitvoeren waar op alles, en soms onterecht, een vergrootglas wordt gelegd. Dit leidt tot correcties. Momenteel voeren een aantal bedrijven een belastingprocedure. De verduidelijking zal naar alle waarschijnlijkheid door de Hoge Raad worden gegeven."

Minder leerwerkplaatsen

Zowel Van Erp als Van Duijn vermoeden dat de nieuwe subsidieregeling minder leerwerkplaatsen tot gevolg heeft. Van Duijn: "In de nieuwe regeling krijgen bedrijven achteraf pas geld en is het ook nog eens onduidelijk

FOTO: HOLLANDE HOOGTE

‘Waarom iedereen straffen voor toegenomen oneigenlijk gebruik?’

hoeveel ze krijgen. Ik denk dat bedrijven zich gaan herbezinnen of en hoeveel leerwerkplaatsen ze aanbieden. Dat betekent minder mogelijkheden voor jonge mensen om zich op te leiden.” Van Erp voegt toe: “Het zijn moeilijke tijden, waarin sommige bedrijven amper zelf het hoofd boven water kunnen houden. Een BBL-plaats (beroepsbegeleidende leerweg, red.) kost tijd en geld en werkgevers denken wel twee keer na voordat ze zo veel geld investeren in het opleiden van jongeren, waarvan onzeker is hoeveel ze als compensatie, veel later, zullen ontvangen.”

Van Duijn gelooft overigens niet dat de afschaffing van de afdrachtvermindering zal leiden tot grote personeelstekorten in bijvoorbeeld de procestechiek, waar nu al een dreigend tekort aan mbo'ers is. “Als bedrijven een zwaar personeelsprobleem hebben, dan gaan ze wel opleiden. Maar om niet geconfronteerd te worden met de administratieve rompslomp, kiezen ze er mis-

SUBSIDIEREGELING PRAKTIJKLEREN

In plaats van een jaarlijkse tegemoetkoming, in de vorm van een afdrachtvermindering, zal een bedrijf vanaf volgend jaar pas na afloop van een studiejaar een compensatie kunnen aanvragen om de opleidingskosten voor de geboden leerwerkplaatsen te dekken. Jaarlijks is een budget van 205 miljoen euro beschikbaar, waarvan het grootste deel (188,9 miljoen) gereserveerd is voor mbo-praktijkleerplaatsen. De hoogte van het subsidiebedrag wordt berekend door het beschikbare bedrag te delen door het aantal gerealiseerde leerwerkplaatsen dat in aanmerking komt voor die subsidie. Een werkgever kan maximaal 2700 euro per leerwerkplaats per studiejaar ontvangen.

De subsidieregeling richt zich vooral op kwetsbare groepen binnen de arbeidsmarkt bij wie jeugdwerkloosheid een groot probleem is en op studenten die een opleiding volgen in sectoren waar een tekort ontstaat aan gekwalificeerd personeel en wetenschappelijk personeel dat onmisbaar is voor de Nederlandse kenniseconomie. Daarmee komen leerlingen met een opleiding mbo-BOL (beroepsopleidende leerweg) of een leerwerktraject in het vmbo niet meer in aanmerking. Ook voormalig werklozen die worden opgeleid tot een startkwalificatie, personen die via een EVC-traject (Elders Verworven Competenties) een ervaringscertificaat halen en studenten met een niet-technische hbo-opleiding vallen buiten de boot.

schien wel voor om alle kosten zelf te betalen. En dan komt de volledige last toch weer bij het bedrijfsleven te liggen.”

Voorschotregeling

Voor het komende jaar is het VNO-NCW, in samenwerking met MKB-Nederland, gelukt een voorschotregeling te realiseren voor de gezamenlijke opleidingsbedrijven in de techniek. Van Erp: “Met de voorschotregeling kunnen deze bedrijven een deel van het geld, maximaal 1000 euro, eerder krijgen. We hadden dit graag geregeld voor alle bedrijven en instellingen, maar dat was helaas niet haalbaar.”

VNO-NCW houdt het komende jaar de nieuwe subsidieregeling, en de mogelijke gevolgen, scherp in de gaten. Worden er echt substantieel minder leerwerkplaatsen aangeboden, dan gaat de werkgeversorganisatie in overleg met de minister. ■